

عباسعلی براتی پور به سوگ همسر نشست

استاد عباسعلی براتی پور، شاعر پیشکسوت انقلاب، سحرگاه دیروز ۶ خرداد، به سوگ همسر نشست و داغدار عزای وی شد. مجلس ترحیم آن مرحومه فردا ۸ خرداد ساعت ۱۷ در مسجد شفای یوسف‌آباد واقع در خیابان ۱۱ خیابان شرافت برگزار می‌شود.

نمایشگاه کتاب تا اطلاع ثانوی تعطیل شده و ناشران می‌گویند این مساله ضررهای جبران‌ناپذیری برایشان داشته است

بهار غی کتاب

اردیبهشت برای اهالی فرهنگ با نام نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران گره خورده‌است. امسال بدون نمایشگاه، بهار بی‌رمقی را برای کتاب و کتابخوان‌ها تجربه می‌کنیم و طرح بهارانه کتاب هم نتوانست آن طور که باید جانی به پیکره کتابخوانی کشور بدمد. تا این لحظه خبر رسمی

پیمان طالبی

ادبیات و هنر

روی فروش نمایشگاه حساب کرده بودیم

حسین شاهمرادی (مدیر انتشارات امیرکبیر):

نمایشگاه کتاب يك رویداد فرهنگی بزرگ و تاثیرگذار بوده و طبیعی است که لغو برگزاری آن ضررهای جبران‌ناپذیری خواهد داشت که این ضررها برای ناشران بزرگ‌تر به مراتب بیشتر است. مثالی می‌زنم: ناشری که مجموعه کوچکی با دو نفر کارمند دارد و مخارج اندکی در ماه پرداخت می‌کند، با چنین اتفاقی برای مثال ۱۰ میلیون تومان ضرر خواهد کرد. اما ناشری که فقط در ماه ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیون تومان حقوق پرداخت می‌کند، با صفرشدن فروش به همین میزان ضرر خواهد کرد. در حال حاضر ناشران کوچک‌تر که طبیعتا کم‌طاقت‌تر هم هستند، زبان به اعتراض گشوده‌اند درحالی‌که ضرر برای ناشران بزرگ به مراتب بیشتر است و عواقب تعطیلی نمایشگاه در این ناشران، بعدها بروز خواهد کرد. اگرچه که نمایشگاه کتاب در کشور ما با تمام جهان متفاوت است و در هیچ جای جهان حرفه‌ای نیست که ناشر به این شکل مستقیما با مخاطب در ارتباط قرار بگیرد، اما باید گفت در ۱۰ سال اخیر نمایشگاه کتاب تهران نبود، بسیاری از ناشران نمی‌توانستند دوامی داشته باشند. هر سال این ایام که می‌شد، ناشران زمان تمام چک‌ها و تسویه‌حساب‌ها را به بعد از نمایشگاه موکول می‌کردند. این مساله به این خاطر است که کسر مهمی از فروش سالیانه‌نشر در نمایشگاه کتاب است که اتفاق می‌افتد. نشر امیرکبیر هم مثل همه ناشران روی فروش نمایشگاه خیلی حساب کرده بود. مضاف بر این‌که ما برای نمایشگاه امسال، کارهای جدید و متنوعی انجام

داده بودیم که به آنها بسیار امید داشتیم، اما با تعطیلی نمایشگاه همه ایده‌ها و برنامه‌ریزی‌ها از بین رفت و دست‌کم به زمانی دیگر موکول شد. امکاناتی که امسال در اختیار نشر است، پارسال وجود نداشته و کتاب‌هایی که امسال چاپ شده یا قرار بوده که چاپ شود را پارسال منتشر نکرده بودیم. مطلب بعدی درخصوص نمایشگاه مجازی است. مهم‌ترین مساله درخصوص این اتفاق این است که بدانیم منظور مسؤولان محترم از نمایشگاه کتاب مجازی دقیقا چیست؟ متأسفانه تا امروز چندین مرتبه درباره نمایشگاه کتاب مجازی صحبت شده است، اما هیچ توضیح دقیقی از این واقعه عنوان نشده است. جزئیات این نمایشگاه و شیوه معرفی، عرضه و ارسال تاکنون برای ناشران و مخاطبان ناشناخته است. تصور مسؤولان این است که ناشران از این اتفاق بر سر ذوق بیایند و خوشحال شوند، اما ما زمانی که دقیقا ندانیم در این نمایشگاه مجازی چه اتفاقاتی خواهد افتاد، در مورد آن قضاوت مثبت یا منفی نخواهیم کرد. اما این را می‌توان گفت که نمایشگاه کتاب مجازی به کسری از فروش و توفیق نمایشگاه کتاب حضوری نخواهد رسید. نکته مهم در مساله نمایشگاه کتاب مجازی این است که وزارت ارشاد در سال‌های اخیر معمولا ساز و کارهای ترویج و توزیع رد حوزه نشر را به گونه‌ای اداره می‌کنند که در جریان آنها برخی از ناشران بیشتر منتفع می‌شوند و برخورداری از امکانات و یارانه‌ها به طور عادلانه نیست. در این فرآیند غالبا ناشرانی بیشتر بهره‌مند می‌شوند که از قضا بیشتر ژست خصوصی بودن دارند و در این سال‌ها وانمود کرده‌اند که از یارانه‌های دولتی هیچ انتفاعی ندارند!

استاد عباسعلی براتی‌پور شاعر پیشکسوت انقلاب جزو اولین کسانی است که اداره جلسات دیدار شاعران با رهبر معظم انقلاب در نیمه رمضان را به مدت ۱۳ سال عهده‌دار بود.

اداره جلسات نقد و بررسی شعر حوزه هنری و دبیری کانون شاعران بنیاد جانبازان

به مدت شش سال (از سال ۷۴ تا ۸۰) از دیگر فعالیت‌های او در سال‌های گذشته بوده است.

حیات نشرهایشان هستند. سرآغ تعدادی از ناشران این سال‌ها رفته و از آنها برای پور تاکنون آثار متعددی در حوزه شعر منتشر شده است. وی در حال حاضر عضو هیات‌مدیره انجمن قلم ایران است.

نمایشگاه اعلام نشده اما ناشران برگزاری این رویداد را در سال ۹۹ ملغی دانسته و نگران ادامه حیات نشرهایشان هستند. سرآغ تعدادی از ناشران این سال‌ها رفته و از آنها سوال کرده‌ایم که لغو نمایشگاه کتاب، برای انتشارات و ادامه فعالیت‌هایشان در حوزه نشر چه تبعاتی داشته یا می‌تواند داشته باشد؟

ضرر میلیاردي

این حق التالیف‌ها هم برای ما و هم برای دیگر ناشران تا حد زیادی سخت شده‌است. البته این را باید گفت که عملا چیزی به نام نمایشگاه نداریم، بلکه آنچه در این سال‌ها به عنوان نمایشگاه کتاب شاهد آن بودیم، درواقع يك فروشگاه بزرگ کتاب بود که البته کمک زیادی می‌کرد تا ناشران تا حدی سرپا بمانند و نقدینگی آنان افزایش یابد. اما شرایط خاص متأثر از شیوع ویروس کرونا در کشور سبب شد که بسیاری از کتابفروشی‌ها چک‌هایشان برگشت بخورد و نقدینگی در اختیار ناشران به شدت کمتر شود. در چنین شرایطی ناشران کوچک که کتاب‌هایی با تیراژ ۲۰۰ نسخه دارند قطعا آسیب کمتری خواهند دید. اما نشری مثل ققنوس طبعاً مشمول ضرب‌المثل «هرکه بامش بیش برفش بیشتر» خواهد شد! برای مثال ما حدود ۱۰ جلد کتاب پرفروش داریم که از این‌ها ۵۰۰۰ جلد برای نمایشگاه کتاب چاپ کرده‌بودیم. اگر متوسط قیمت این کتاب‌ها را ۴۰ هزار تومان در نظر بگیریم، خواهید دید که فقط به خاطر همین ده کتاب، نشر ققنوس با ضرر دومیلیارد تومانی مواجه است!

در چنین شرایطی تمام امید ما و دیگر ناشران به طرح بهارانه کتاب بود که به اعتقاد من به بدترین شکل ممکن اجرا شد. اطلاع‌رسانی بسیارضعیف و بدون حتی يك بلبورد در سطح شهر و همچنین برگزاری این طرح در ماه رمضان باعث شد که ۹۰ درصد مخاطبان ما، تازه در فروشگاه‌ها مان متوجه چنین طرحی شوند!

مهدی حسین زادگان (مدیر داخلی نشر ققنوس):

همان‌طور که می‌دانید طبق اعلام رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان امسال نمایشگاه کتاب برگزار نخواهد شد. البته در این مدت صحبت‌هایی پیرامون برگزاری نمایشگاه مجازی مطرح شد که به اعتقاد من به نتیجه نخواهد رسید. من فکر می‌کنم زیرساخت‌های موجود در کشور به‌هیچ‌وجه برای برگزاری يك نمایشگاه مجازی مهیا نیست و بیشترین مشکلی که ما در برگزاری چنین نمایشگاهی خواهیم داشت، مشکل لجستیکی است. ما در انتشارات ققنوس هرچند که تعدادی از آثار پرفروش‌نشر را موجود داشتیم، اما به علت شرایط خاص کشور در زمستان ۹۸، نتوانستیم از زمان باقیمانده در سال گذشته استفاده کنیم، بنابراین تمام ظرفیت‌مان را برای سال جدید و نمایشگاه کتاب در اردیبهشت آماده کرده‌بودیم و از بعضی از عناوین مان ۱۰ الی ۱۵ هزار جلد چاپ کرده‌بودیم اما با تعطیلی نمایشگاه کتاب، عملاً محصولات ما در انبارها بلوکه شده‌اند. علاوه بر این مساله، نشر ققنوس متعهد است که حداکثر چهار ماه بعد از دریافت کتاب از مؤلفین، حق‌التالیف آنان را پرداخت نماید و این حق‌التالیف در خیلی از موارد از طریق فروش کتاب مؤلف تأمین می‌گردد. با توجه به این‌که بعضی از آثار ما در درصد حق‌التالیف بالایی نیز برخوردارند، درحال حاضر شرایط از حیث پرداخت

۸۰ درصد صنعت نشر بایکوت شده است

علیرضا اسدی (مدیر انتشارات نیماژ):

در این شرایط که پیش آمده، هزینه از بین رفته و سر جای خود باقی است و تنها رکود ایجاد شده و فروشی وجود ندارد. بنابراین ناشران بزرگ‌تر از آنجا وسعت کاری و پرسنل بیشتری دارند. ضرر بیشتری را متحمل می‌شوند و در بعضی موارد می‌بینیم که این ضرر، حتی جبران‌ناپذیر است. اما در چنین شرایطی ناشران کوچک از این حیث که هزینه پرسنل و تولید برایشان کمتر است، ضرر کمتری متوجه‌شان خواهد بود. در کل این مساله بیشتر به خود ناشر بستگی دارد و نشأت‌گرفته از هزینه‌های جاری نشر است. اما این را می‌توان گفت که لغو نمایشگاه به هر دو قشر آسیب جدی وارد کرده است و آنچه مهم است میزان ایستادگی ناشر در این موضوع و در مواجهه با این مشکل است. از آنجا که کتاب در بازار رایج، به صورت چک‌های طولانی مدت توسط پخش‌های کتاب به فروش می‌رسد، ناشران به لحاظ نقدینگی همیشه دچار مشکل هستند و بعضاً بخش عمده‌ای از این مشکل را در نمایشگاه مرتفع می‌کنند و برگزاری نشدن نمایشگاه سبب می‌شود که این نقدینگی از بین برود. مشکل بزرگی که در حال حاضر گریبانگیر ناشران است این است که اکثر ناشران در اسفندماه تولیدات خود را انجام داده بودند و امروز حجم بسیار زیادی کتاب جدید آماده شده که به‌خاطر تعطیلی نمایشگاه، امکان فروش‌شان وجود ندارد. این نکته درخصوص کتاب‌هایی از اهمیت بیشتری برخوردار است که ناشر آنها را برای اولین بار در نمایشگاه معرفی و عرضه می‌کند و پس از این پروسه کتابفروشی‌ها برای خرید فروش آن اقبال نشان می‌دهند. این کتاب‌ها به خودی خود و به‌طور مستقیم در کتابفروشی‌ها عرضه نمی‌شوند و اصلاً حان می‌فروشند. یکی دیگر از آثار مخرب لغو نمایشگاه این است که هر سال وقایع مختلف جانبی در نمایشگاه اتفاق می‌افتد و دیدارها و ارتباطات تازه‌ای برای هر ناشر به وجود می‌آید. برای مثال ما در نشر نیماژ هر سال در نمایشگاه، مؤلفان مختلفی را می‌دیدیم و با ناشران و مؤلفان خارجی ارتباط می‌گرفتیم. برای بحث کپی‌رایت آثار خارجی اقدام می‌کردیم و جرعه پروژه‌ها و ایده‌های جدید را می‌زدیم، تعطیلی نمایشگاه باعث شد که تقریباً ۸۰ درصد صنعت نشر ایران در این يك سال با بایکوت مواجه شده و خواهد شد.

در نمایشگاه‌های خارجی کتاب چه خبر است؟

کتاب سر کوتاه آمدن ندارد

نافوس مرگ نمایشگاه‌های فیزیکی کتاب به صدا درآمده است؛ این حرف ما نیست، برخی از فعالان صنعت نشر در جهان و برگزارکنندگان رویدادهای ادبی بزرگ این را می‌گویند چون معمولاً قرارها و کپ و گفت‌ها و معامله‌ها از قبل برنامه‌ریزی می‌شوند و فضای نمایشگاه صرفاً يك فرصت است برای معاشرت و دور هم بودن اما

آذر مهاجر

ادبیات و هنر

جان به‌در برده نمایشگاه‌کتاب

فرانکفورت در ماه اکتبر و در فصل پاییز برگزار می‌شود و در نتیجه دوره قبل آن یعنی هفتادویکمین نمایشگاه کتاب فرانکفورت در آلمان برگزار شد پیش از آنها جهان حتی خواب کرونا را ببیند. تا چند ماه دیگر هفتاد و دومین دوره‌اش باید به رسم هر ساله برگزار شود و گویا برگزارکنندگان این نمایشگاه قصد دارند ۱۴ تا ۱۸ اکتبر ۲۰۲۰ یعنی از ۲۳ تا ۲۷ مهر ۹۹ آن را با کمي تفاوت برپا کنند. ثبت‌نام در این نمایشگاه آغاز شده و ناشران می‌توانند برای دریافت غرفه اقدام کنند و همه چیز گویا به روال سابق است به جز تدابیری که برگزارکنندگان نمایشگاه برای حفظ سلامت

شرکت‌کنندگان و ناشران و شرکای حرفه‌ای خود تدارک دیده‌اند.

کرونا، کتاب، کودک نمایشگاه کتاب کودک بولونیا که هر سال در

ماه آوریل در بولونیای ایتالیا برگزار می‌شود، در سال ۲۰۲۰ به صورت مجازی برگزار شد چون این تاریخ مصادف بود با اوج درگیری ایتالیایی‌ها با کووید - ۱۹- قرار است دوره بعدی نمایشگاه سال آینده از ۱۲ تا ۱۵ آوریل ۲۰۲۱ یعنی از ۲۴ تا ۲۷ فروردین ۱۴۰۰ به صورت فیزیکی و مانند سال‌های قبل برگزار شود؛ درست همان‌طور که قبل از کرونا برگزار می‌شد.

مسکودرآماده‌باش نمایشگاه کتاب مسکو هم

مثل همتای آلمانی‌اش، از ویروس کرونا جان به‌در برد و سال ۲۰۱۹ بیست و هشتمین دوره‌اش برگزار شد.

این نمایشگاه در ماه سپتامبر برگزار می‌شود و ۱۱ تا ۱۵ شهریور سال گذشته به آسودگی میزبان فعالان صنعت نشر به‌ویژه ناشران و نویسندگان و مترجمان و اهالی کتاب در آسیا بود. سال قبل ایران در این نمایشگاه حضور پررنگی داشت و کسی خواب کرونا را هم نمی‌دید. این روزها مسؤولان این نمایشگاه در تدارک برگزاری دوره جدیدش هستند و اعلام کرده‌اند از ۲

تا ۶ سپتامبر ۲۰۲۰- یعنی از ۱۲ تا ۱۶ شهریور ۱۳۹۹- نمایشگاه برپا خواهد بود.

غافلگیری درلندن ماه مارس ۲۰۲۰ یا همان

اسفند سال ۱۳۹۸ بود که

لندن برای میزبانی اهالی نشرآماده می‌شد اما تقریباً يك هفته مانده به برپایی نمایشگاه ناشران و کتاب‌فروشان یکی پس از دیگری از شرکت در نمایشگاه انصراف دادند تا در نهایت برگزارکنندگان این رویداد بین‌المللی قید برگزاری آن را زدند و در حالی‌که قرار بود در این نمایشگاه حدود ۲۵ هزار ناشر، نویسنده و ژانسن ادبی از سراسر جهان شرکت‌کنند.

